

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL II

Nr. 233.

Braşov, Sâmbătă 22 Octombrie (3 Noiembrie)

1888.

Braşov, 21 Octombrie v.

Isbândile ce le câştigă şi de
naţionalităţile din Austria, în
interesul egalei lor îndreptăţiri
naţionale, au pus pe gânduri pe
guvernul unguresc şi pe toţi
agitatorii unguri, cari au şi dat
esprisiune îngrijirei, ce i-a cu-
prins prin presa lor oficioasă şi
neoficioasă.

Cestiunea fiind de tot ne-
plăcută păturei unguresc delu pu-
tere, e lucru firesc să nu o prindă
nici somnului de nelinişte, pentru
că bine scie ea, că succesul naţio-
nalităţilor din Austria trebuie
neapărat să aducă după sine şi
succesul naţionalităţilor nema-
ghiare din partea de dincôce a
monarchiei.

Temerea acesta îl preocupă
mereu şi pe „Kolozsvar“, care în
numărul dela 30 Octombrie n.
tracteză cestiunea din vorbă cu
o nedumerire ce nu şi-o poate as-
cunde, cu toate silinţele ce şi-le dă.

Foia ungurescă guvernamen-
tală dice adecă, că dualismul
aduce mari folose, consolidând
monarchia înăuntrul şi făcând
puternică în afară: o singură boală
dice „patriotică“ foia: este cesti-
unea naţionalităţilor.

Cât de consolidată şi de pu-
ternică apare în afară monarchia
austro-ungară în urma dualismu-
lui? Ne mărginim a i aminti foiei
unguresc articolul de acum, câte-
va luni ai foilor germane „Post“
şi „Kreuzzeitung“, cari tratează
tochmai cestiunea naţionalităţilor
din jumătatea orientală a monar-
chiei noastre. Din acei articuli se
va lumina, decât are capul, că
namai consolidare şi putere nu
dovedesce grăua şi periculoasă boală
a cestiunii naţionalităţilor din
Ungaria, Bănăt şi Transilvania.

E adevărat, că Austria se con-
solidază şi se întăreşte în măsura,
în care egala îndreptăţire a na-
ţionalităţilor se apropie tot mai
mult de a fi îndeplinită; der tot

aşa de adevărat e, că jumătatea
de dincôce a monarchiei se slă-
besce în măsura, în care apăsarea
naţionalităţilor măresce nemul-
ţămirea şi amăriciunea lor.

Mângăerea foiei unguresc, că
„cestiunea naţionalităţilor în Un-
garia nu este aşa de periculoasă
ca în Austria, mulţămită energiei
guvernului şi mai ales a guver-
nului Tisza“, séménă cu mângăe-
rea lui Pyrrhus după luptele dela
Heraclea şi Asculum.

Aici ne aducem aminte de vor-
bele ce le dicea astă veră o re-
vistă franceză:

„Că o naţiune numerosă supe-
rioră în civilizaţiune, având pre-
stigiul puterii şi fala culturii li-
terare, vrea să asimileze provincii
şi popore, vrea să impună legile
şi limba sa, această este deja o
operă foarte primejdiosă, care ra-
reori are sort de reuşită. Cum
ar pute însă reeşi Ungurii cu in-
cercările lor, ei, cari formază nu
mai câteva insule mici, împrăştiate
îci-colo în mijlocul unor popo-
raţiuni mult mai numeroase, ce
se înmulţesc mult mai tare, având
conştiinţa forţei lor şi fiind pline
de încredere în viitorul lor? Ve-
xaţiunile şi tirănia administrativă
n'au nici o înfrurare asupra vieţii
sociale şi nu se poate conta pe pre-
stigiul civilizaţiunii maghiare, spre
a seduce şi a atrage pe partea sa
spiritele, mai ales după ce limba
ungurescă n'are nici o înrudire cu
limbile ce se vorbesc în jurul ei“.

Cât pentru afirmaţiunea foiei
unguresc că „aspiraţiunile naţio-
nalităţilor niciodată nu se vor
pute valida în măsura în care
acelea sunt plănuite“, îi spunem
că, odată esistând acele aspira-
ţiuni, nu e putere pe faţa pămên-
tului, care se le năbuşe, şi naţio-
nalităţile n'au decât să mērgă
înainte, căci putându-se ele înde-
plini în măsura mică, cum admite
chiar foia ungurescă, de ce se nu
se potă îndeplini, schimbându-se

împregiurările, şi în măsura mai
mare?

Impăratul Wilhelm şi Berlineseii

După reîntorcerea sa, împăratul
Wilhelm fiind salutat de o deputaţiune
a oraşului Berlin, a răspuns adresân-
du-se către primarul liberal-progresist
al Berlinului între altele:

Nu pot să nu dau esprisiune şi
unei durerose reminiscenţe din călătoria
mea. Pe când eu mi-am espust sănă-
tatea şi mi-am încordat toate puterile
spre a asigura prin încheierea de legă-
turi de amiciţie pacea şi bunăstarea pa-
triei şi prin acesta a propriei capitale,
foile de zi ale capitalei mele au tras
în publicitate afacerile familiei mele şi
le-au discutat într-un mod, cum un
om privat niciodată nu ar suferi.
Nu numai că acesta m'a atins dure-
ros, der a deşteptat şi mahnirea mea.
Înainte de toate trebuie să vă dică, că
nu mi convine a vedea citându-se mereu fe-
ricitul meu tată în contra persoanei mele.
Aceasta mă vatamă adencă ca fiu, şi este
lucru foarte nepotrivit. Aştept, ca deă-
mi-am ales Berlinul ca reşedinţă — şi
eu ca Berlinese mă simt totdeauna atrast
aici — se va evita în viitor de a se
discuta în presa relaţiuni intime ale fa-
miliei mele. Problemele ce au legat
pe principe cu poporul, spre a face
patria mare şi fericită, sunt destul de
însemnate şi varie, ca să ne ocupăm
de ele şi să lăsam la o parte toate ce-
lealte lucrări, precum sunt cele amin-
tate. . . . .

Dojenirea acesta, adresată autorită-
ţilor oraşului Berlin, a făcut o adencă
impresiune asupra tuturor. Se crede, că
de aceea împăratul a adresat o magis-
tratu oraşului Berlin, pentru că a-
cestui colegiu este compus mai tot din
membri liberal-progresisti, a căror or-
gane au discutat afacerile familiare ale
casei imperiale. „Böser Ztg.“ află, că
impăratul şi-ar fi esprimat în special
părerea sa de rău, din cauza interesului
ce l'a documentat presa pentru medi-
cul Mackenzie. Asemenea împăratul
se fi dat esprisiune nemulţămirei sale,
din cauză, că înfiinţarea fundaţiunii „im-

peratul Friderich“ nu i s'a anunţat
lui, ci mamei sale văduvei împăratese.

Se mai dice, că vorbirea împăratu-
lui Wilhelm către deputaţiunea oraşu-
nescă a fost spontană şi a rostit
impăratul fără a se fi sfătuit mai în-
ainte cu ministrii săi. Contele Herbert
Bismarck n'a aflat mai înainte nimic
de ceea ce vrea să dică împăratul.

Iubileul d-lui Giers.

Am comunicat, că ministrul de
externe al Rusiei d-l de Giers, cu oca-
ziunea jubileului de 50 ani de serviciu,
a fost distins de Ţar în mod deosebit.
Der d-l de Giers a primit căldu-
re felicitări şi dela monarchii şi mi-
nistrii de externe ai Germaniei, Austro-
Ungariei şi Italiei. „Nord. Allg. Ztg.“,
„Fremdenblatt“ şi „Riforma“ au scris
article foarte măgulitori la adresa D-lui
de Giers, marele patriot rus, care îşi
dă toate silinţele pentru susţinerea păcii.
„Riforma“ dice, că aceste manifestaţiuni
ale suveranilor şi bărbăţilor de stat
din Berlin, Roma şi Viena dovedesce
caracterul şi tendinţele pacifice ale
legii.

Atentat în contra Ţarului.

O telegramă din Berlin desminte
sgometul despre un atentat asupra
Ţarului, înainte chiar d'a fi cunoscut
sgometul în toate amănunţele sale. A-
ceastă desmintăre poţe că s'a referit
mai la următorea scire din Petersburg
publicată în „Daily Telegraph“.

Ţarul a scăpat în Kutais cu mare
greutate de pericolul de a fi omorât.
Cu câteva minute înainte de sosirea lui,
fă arestat în mulţimea poporului un
cozac din Kuban în uniformă de ofi-
cer. Acesta este membrul unei socie-
tăţi revoluţionare din Rusia sudică şi
era însărcinat să omore pe împărat.
La arestarea sa cozacul nu s'a opus,
a încercat însă imediat să se inveni-
nese, der a fost împedeat.

Chiar abstracţi făcând de această scire
şi de desmintărea din Berlin, trebuie

POILETONUL „GAZ. TRANS.“

Iléna Sandului.

Novelă din popor.

Tómna trecea şi trecea şi mângăerea
câtă mai rămase Ilénei. Nu mai puté
merge la via să vedă locul unde ei şi
lui Florea li s'au aprins inimile antea
ei. Trebuia să păzescă casa şi păzind-o
să aducă aminte de păşania lui
Florea cu namila de om, de frica lui,
de supărarea ei.

S'apropia érna. Prin vèzduh
croncneau câţiva corbi a dule grele
şi cele din urmă paseri pribegiau în
ţeri mai căldurose. Totul părea că se
afă la usă mormântului. Omenii şi
dobitocelii şau mai posomoriti, mai fără
vlagă. Turmele se apropiau tot
mai tare de sat şi pécuarii cântau
din fluere codrul cântece de despăr-
ţire.

E aşa de anevoiă să te împotri-
vesci firei, şi firea omului ar vrea
pururea să fi bine, să fi în ale sale.
Nu poté fi în ale ei Iléna Sandului.

Când vedea că pică frunzele
dicea: „Aşa pică şi dulele mele
pustiite. Când audă cântecele
pécuarilor, îşi aducea aminte de
cântecul lui Florea când a plecat
în cătane. El cânta:

Eu mă duct codrul rămâne:
Frunza plânge după mine.
Eu mă duct codru-i în jéle,
Sérace dulele mele.

Der mahnit în suflet, el se mai
uitase odată înderept şi urmă:

După min' nu plângă nime,
Că n'am făcută nici un bine;
Er de-oiu fi făcută v'unu réu,
Singular mi-l'oiu trage eu.

Iléna gândindu la cele trecute, dicea
şi ea:

Jéle-i Dómne cui e jéle,
Jéle-i inimierei mele,
Şi-oiu jeli p'an'oiu trai,
Că de bine n'oiu muri.

S'apoi urma: „El mi-a jurat
credinţă şi iubire şi mi-a dat
nădejde. Der decât o să rămân
numai cu ele? Cine scie, decât
mai vine el, şi decât vine cine
scie, decât vré-va să mai scie
de mine? Fiă cum va voi Dumne-
deu,“

căci eu tot în voi iubii, şi cu iubirea
asta vré să trăesc şi să mor.

Aşa gândea Iléna, alţii altcum
vorbian. Veta lui Pârjol de pildă
şi Fica lui Bulbuc şi Savu lui
Mohor cu soţul său Niţu lui
Varză-acrá, séră în uliţă şi érna
la şedătore nu mai încapeau
de Iléna lui Florea. Ba că s'a
sfădit cu Florea, ba că el n'o
iubescu, ba că lelea Séra şi
cu badea Popic nićă vré să scie
de dragostile lor şi câte şi mai
câte vorbe pornite din inimă
răutácioasă.

Şi în adevăr, cine pismuia mai
tare pe Iléna decât Fiica lui
Bulbuc, şi cine hulă mai mult
pe Florea decât Sonu lui
Mohor. Până era însă Florea
acasă, nićă unul n'avea îndrâ-
snélă să i-o spună, nu, că
el bine scia or şi cine, că el
nu suferă flecúr şi mai ales
verbele despre Iléna.

„O să-l vedem, decât vine din
cătanie, cum o să se pricopsesc
cu Iléna“, dicea busumfiat
feciorul lui Mohor.
„O să-i vedem pe amândoi ce
ispravă vor face“, urma fata
lui Bulbuc. Multă îşi va mai
ride lumea de cuscri-

mea nădjduită de Sandu şi multe
au să mai vorbescă omenii de
hăbucă Ilénei. Ea fi tîne de al
ei, el o tîne de ea. Lui şi
amândoi torc la fructe ce o
să se rupă de cea dintăru vorbă
a lui nenea Popic. Cucul nu
sede în cuibă de cióră.

Vorbele fetei lui Bulbuc erau
urmate de un rîs general. Numai
Tănase tăcea. Era mahnit
Tănase de hula ce s'arunca
asupra lui Florea, feciorul
stăpânului său. Şi ar fi vrut
să se încase cu ei în vorbe,
der nu putea, căci aşa i-a
dîsu Florea să facă, şi tinea
mult la cuvintele lui.

Două luni mai trebuiau să
trécă ca să se împlinesc doi
ani de când Florea era dus.
De mult nu scrisese el
nimic părinţilor săi. Din
păcinea asta toţi ai săi
erau năcăjiţi şi mai ales
Iléna, care diu şi nóptea
gândea la el şi în rugăci-
uniile ei de dimineţa şi
séra cerea dela Dumne-
deu să-l porţe în pace,
să-l aducă éráşi sănătos
şi voinic şi să-l mângăe
în necazurile lui. Ce su-

că totu' s'a întâmplat ceva ce face să se presupună că era plănuită unu' atentat la viața Tarului. O telegramă a ministrului curții din Petersburg anunță, că în stațiunea Borki a linie ferate. Kursk-Charkov-Azov a doua locomotivă și patru vagoane din trenul împărătesc au deraliat; familia imperială și suita au însă neatinse.

Dacă a fost în adevăr unu' atentat nihilistic această deraliere ori numai o întâmplare, cu siguranță nu se poate ști.

Din camera franceză.

Cu ocaziunea desbaterii bugetului marinei, cerându-se amărute asupra stării flotei, și anume dacă în casu de eventualități ce ar amenința țera ar corăspunde ea necesităților, și cu deosebire față cu o alianță triplă, ministrul marinei a răspuns, că asupra unor puncte trebuie să păstreze tăcerea. E adevărat că marina nu s're destulă ca valeria ușor și nu are destui torpilor și incrușetori; dér se lucrăză mereu și cu cea mai mare activitate, așa că o parte din acele vase vor fi în curêndu gata și pe rând se vor construi și celalalte. „Avêndu în față noastră același număr de dușmani ne putem bate foarte bine și va trebui să-și bage mințile în capu acela care ne-aru' ataca; avem instituțiuni și deprinderi maritime, precum și bravi soldați marinari, și unu' răboiu numai cu materialu bun se poate purta“, dișe ministrul fiindu aplaudat.

„Vive Boulanger!“

Êrăși resună în Paris și în alte orașe din Franța strigarea „Vive Boulanger!“ Ex-generalul are noroc. Simpatia musseloru nu vrea să-lu' părăsăcă și când se credea, că stéua lui este în apunere, deodată l'a aruncatî êrăși deasupra la suprafață.

În 28 Octombrie s'a dat în Paris unu' *banchet* în onorea lui Boulanger. Erau invitate 825 persoane și au venit peste 1000. Boulanger a apărut încinsu cu eșarpa de deputat și împodobit cu ordinul de mare oficer alu' legiunei de onore. Când a intrat în sala berăriei din Avenue Loevendahl, ôșpeții se urcară pe bănci și strigară: „Vive Boulanger!“ Femeile fluturau batistele. Dinre deputați au fost de față: Cloris Hugues, Farcy, Micheli, Laisant, Lagnerre Turquet, Laur, Vergoin, Susini etc. cu totulu 12 înș. Pe lângă aceștia se prezentaseră mai mulți consilierii comunali, doi anarhiști și mai mulți bonapartiști. Loculu lui Rochefort a rămas neocupat. După servirea supei au apărut trei fete îmbrăcate în roșu, între carî și o mulată, înaintea cărora se purta

unû steag tricoloru. Cea mai în estate dintre fete a cêtîtu o vorbire de salutare, în care se plângea asupra patriei apăsate. Boulanger a sêrutat pe fete pe când în sala de alături musica intonă imnul lui Boulanger. „Du revenant de la revue!“ Toți cei de față cântăru imnul și acompaniară musica cîntîndu cu cuțitele și furculițele în pahare. Boulanger suridea foarte mulțamit. Deodată intră în sală o damă mai bătrână, împodobită pe peptu cu multe medalii și cu ochelari pe nasu. Era vivandiera de odinioară, dôamna Benulieu. Boulanger i-a strinsu mâna, ceea ce a emoționat'o așa de tare, încâtu au început să-i curgă lacrimile.

În fine începură toastele. Aceste nu conțineau decât atacuri asupra camerei și a stărilor actuale. Deputatul Laisant a asemănatu pe deputați cu fierele sălbătice într'o menagerie și cu sclavii, êr mesenii răspundeau cu strigarea: „Jos cu hoții!“ „Josu cu ucigașii!“

Acuma scôse Boulanger o hârtiă își puse ochelarii și pe când la spatetele lui se desfășură unu' stégu revoluționar, ce se trage din anul 1789, începe între aplausele frenetice ale mesenilor să-și cităcă vorbirea.

Boulanger dișe între altele: Cu totă rezistența va trebui să se facă revișunea constituțiunei. Țera a manifestat voința ei de a se face reforme, precum a manifestat și nemulțumirea ei față cu regimulu slabu, ruinător și coruptoru de astăzi. Opinia publică se ocupă de revișune, ceea ce însemnă reconstituirea societății franceze. Revișunea lui Floquet nu poate mulțumi pe nimeni. Ômenii dela putere au crecut, că va fi ușor a înșela poporul și a-i da o revișune ridiculă, o adevărată ofensă a spiritului public. După proiectulu ministeriului, președintele republicei rămâne neresponsabil, unu' felu de Pontifex trândav, care nu mai depinde de nimeni, îndată ce a fost ales de Conclave alu' parlamentului. Miniștrii și camera sunt asemenea neresponsabili.

O astfel de revișune — continuă Boulanger — nu schimbă nimic din slăbiciunea, din puțina stabilitate și din intrigele regimului parlamentar. Opinia publică respinge revișunea, ce a fost proiectată de cătră Pontii-Pilații, carî își spală mânilor față cu tôte, ce le poate întêmpina Franța, numai lor să le fiă iertat a-o exploata. Revișunea lui Ferry a fost o mistificare, revișunea lui Floquet s'a născut mortă.

„Eu mă nisuesc“, continuă Boulanger, „a da țerei noue instituțiuni, carî se fiă create de popor însuși. Poporulă se-și recâștîge exercitarea suveranității sale. Acastă revișune poate fi numai republicană. Ea va respecta tôte libertățile și va asigura mărirea și bunăstarea patriei. Ca soldat am învățat să cu-

noscu numai interesele și voința țerii. Aceste sunt cei mai buni conducători în viața politică și militară. Numai națiunea are dreptulu de a crea noua ordine a lucruror. Acestu drept, care este principialu republicei însăși, ilu voin apêra cu totă energia. Acesta nu va fi republica unei partide, nu cea parlamentară, ci republica tuturor, republica națională. Țera vîșce o republică muncitoare, cinstită și mândră, care se fiă făcută de popor pentru popor și care se potă redobîndi Franței pe cale pacifică loculu său și misiunea sa glorioasă între națiuni. Postulatele partidei naționale sunt: Disolvarea camerei, revișunea constituției și chiamarea unei constituante. Trăiescă Franța! Trăiescă Republica!“

Acastă vorbire a fost întreruptă mai la făcare pasagiu de aplause, carî în urmă își ajunseră culmea. Toți se urcară pe bănci, fluturau șervetele și pălăriile. Musica cântă Marseillaisa. Îndată după acêsta generalu părăsi sala încuragiat de deputații cei de față. Ajunși pe stradă, Boulangiștii strigară: „sê încungiuărămu trăsura generalului; dacă va fi atacat ilu vomu apêra!“ Mulțimea fugi o bucată bună după trăsura, apoi se opri și începă a se certa cu o trupă de anti-boulangiști, carî salutară pe generalu cu fluerături. Poliția interveni și făcă mai multe areștări. Acasă înainte locuinței i s'a mai făcutu generalului Boulanger o ovațiune de cătră ai sêi.

SCRIRILE DILEI.

Din Sigetulu-Maramureșului se scrie foiloru maghiare, că la adunarea din 9 Octombrie s'au făcutu mai multe alegeri de funcționari comitatens, fiindu cu totulu ignorați Români. Din acestu incidentu noii aleși au datu ospetu, *more patrio*, la care vr'o doi-trei preoți români au golit paharele pentru buna înțelegere și solidaritate, care nicăiri nu înfloreșce așa ca în acelu comitat și în care privință dișe deputatul dietal, contele Teleky Geza, că multe comitate aru putê învăța dela alu Maramureșulu.

Ce diș credincioșii acelor preoți, carî goluș cu Maghiarii paharele, fiindu că nu s'a alesu nici unu Român ca funcționar comitatens? Ce diș superiorii lor bisericesci?

Profesoru la institutul pedagogic din Gherla e numit, în loculu d-lui V. Gr. Borgovanu, d-lu Vasile Lesu, studentu absolutu în teologia din seminarul centralu din Budapesta.

La seminarulu teologic gr. cat. din Gherla a fost numit profesor de igienă și pentru anul acesta armeanu Dr. Banyai Kristof, care, nesciund românesc, propune în limba maghiară.

Putêre-ar Presfinția Sa d-lu episcop Szabo să ne spună, de unde atâta dragoste pentru streini și nu pentru unu Român, ca d-lu Dr. Negruțu? Nu ține Presfinția sa sêmă, că este Episcopu român și nu armeanu, nici maghiaru?

Societatea „Petru Maior“ din Pesta s'a constituit pentru anul 1888/89 în chipul urmator: d-lu David Terfăloaga ș. juristu este vicepresidentu; d-lu G. I. Bogdan stud. phil. secretaru; d-lu Ioanu Crăciunelu stud. juristu cassaru; d-lu I. Onciu studentu tehnicu bibliotecaru; d-nii G. Moraru stud. med. și Romulu Polis stud. juristu notaru; d-lu Fl. Mihaly stud. juristu controloru; d-lu I. Curiga stud. phil. economu. Redactoru alu foiei societății este d-lu V. Onița, colaboratoru E. Popescu stud. phil. și George Bogoșeci stud. juristu. În comisia literară s'au alesu domni Crăciunel, Bogdanu, Moraru, Popescu, Curiga, Silviu Moldovanu stud. tehnicu și I. Blaga stud. phil. Societatea are până acum vre-o 30 membri.

D-lu Eugen Lemeni, oficeru în reserva armatei comune, în urma esamenului depus cu succesu, a fost primitu în serviciu activu la regim. 2 de infanterie din locu cu ziua de 1 Noembrie n.

M. S. monarhulu Austro-Ungariei a decorat pe d. maioru Hübisch, inspectorulu generalu alu musicelor militare din România, cu crucea de ofiter alu „Coronei de fier.“

D-lu Dr. profesor Babesu a comunicat Academiei de medicină din Parisu lucrările sale asupra descoperirii bacilului Gastro-Intero-Nephritei dela boi. Academia a trimes această lucrare la o comisiă specială, care va controla lucrarea d-lui doctoru Babesu.

D. Dr. Z. Petrescu, profesor la facultatea de medicină din Bucuresci, a fost numit membru titularu alu societății de medicină și igienă profesională din Parisu.

„Epoca“ află, că facultatea de dreptu din Bucuresci va fi completată pentru a se putê elibera pe viitoru diplome de doctorat.

Printulu Alexandru Știrbei, ministrulu lucrărilor publice, a primitu pe cei doi reprezentanți ai companiei „Lemberg-Cernăuși-Iasi“, diș „Epoca“. Acești domni au remis d-lui ministru unu memoriu în scrisu, prin care compania protestăză contra secvestrării liniei Români-Iasi-Suceava.

fletu blându, ce inimă bună avea Iléna! Într'o di étă că primesce badea Popicu o scrisore de departe. Omu fără știință de carte, bogătanulu din Popesci merse la dascălulu să i-o cetească.

Era tocmai Duminecă după amêdă. Era lume multă pe uliță. Unii jucau cărți, alții povesteau de dîlele bătrâne, de veçurii pacnice și liniștite, de vremele când lupii erau păstorii la oi și urșii mânau cireți de boi.

Dascălulu îi cetî lui Popicu multe lucruri despre feciorulu său, și între altele i-se spunea, că Florea, lovit de o bolă primejdioasă, a zăcutu în patu cincî sepeptămâni întregi, dér că acum se află bine, tare și voinic și nădădușce, ca cu încheierea anului să mergă acasă, de nu mai curêndu.

„Adecă, cum pricepu eu, mai are încă unu' an“, dișe nenea Popicu.

„Se potê atâta, se potê mai puținu, se potê mai mult.“

„Cine știe, dacă ajungem să trăim până atunc“, încheiă tatălu lui Florea și eși.

Totû satulu se umplu de vestea, că

Florea lui Popicu a zăcutu cincî sepeptămâni greu bolnav și unii mai adăugeau, că bunu e Dumneșeu de-o fi să mai vină omu citov cum a plecat. Ileana încă auzi tôte astea, dér nu-i prea venea să credă. Numai Sonu lui Mohordă câtă a năcâjit'o, că Florea n'o se mai fiă omu întreg ca toți ômenii, să-și ia gândulu dela el, căci multe se mai pot întempla într'unu anu cu Florea. I-le spunea Sonu la făcare întêlnire și desu căuta elu prilejul să se întêlnăscă cu Ileana, să-i spună câte auzia vorbindu-se, căci elu tôte le credea.

Ileana însă tăcea. Nu dișea nimic, nu credea nimerei; ruga numai pe Dumneșeu să-lu păzescă de reu pe Florea, să i-lu aducă în pace, teafêru și voinic. În sine-și adeseori vorbea despre el și vorbindu simția fiorulu celei dintêiu stringeri în brațe a lui Florea. Ivedea ochii lui vii și luminoși revêrsându asupra ei tîenă și pace, îi simția față obrazului lui lipindu-se de alu ei, mâna lui cuprindêndu-i gingașulu mijlocu și curgêndu din gura lui povestea dîlelor ferice.

IV.

De atâta așteptat, nu gândia Iléna că Florea o să mai vină vre-odată. Dêr nădejdea nu e bine să-și pêrdă omulu nice-odată. Lucrurile în lume vinu unele după altele, ori le facem noi să vină, ori vinu ele de ele, fără voia ori scirea noastră.

Era ziua sfintei Crucî, sêrbătore de obște la poporul nostru. Și cădea acastă sfântă sêrbătore într'o di frumoasă de Septembrie. Lume multă era pe ulițele satului Popesci, căci era mare satulu și multu popor.

Badea Popicu își deregea carulu pe ziua de mâne, să mergă la sêménat. Lelea Séra își aduna gămile și rațele să și-le bage în cotrêță, êr Mărina nu mai venise încă de pe uliță.

Ca vântulu mergea din gură în gură vorba, că Florea lui Popicu se întorce aș din cătăniă, și s'auzua vorbindu-se prin sat, că elu ar fi aproape de casă. Lumea, veți bine, și mai ales fetele se țineau de vorbă unele cu altele despre Florea și despre venirea lui.

Ca eșit du pământu, dér gănitulea colea frumosu, deodată Florea lui Popicu, în mijloculu unei cete de feriori, pășia harnicu spre driculu satului. Mai rument și mai voinic, lui Florea îi ședea bine mersulu câtănescu și-i ședea bine mai alesu, că totă lumea ilu scia, că e fecioru bun și de trébă și pe lângă asta, că e feciorulu lui Popicu bogătanu.

Multe mame cu fete ilu ochiau și multor fete le scăpărau ochii după el.

Sosindu acasă, părinții lui începă să plângă de bucură, că-și vedu feciorulu tefêru și voinic, precum li-a diș elu cându a plecat.

Iléna, prinđêndu de veste, că Florea a venit acasă, îi venea parcă să sbore ca o turturică, să sară, să rișă, să facă tôte nebuniile, să-și vină în voile ei, în firea ei! Să-i fi făcutu ori și ce, să-i fi tăiatu cu cuțitul în carne, n'ai fi putu'o scote din apele ei. Și de ce se nu se veselăscă ea tocmai acum, când își știe pe dragulu inimei venit acasă, noroculu după meară?! (Va urma.)

In cursul lunei viitoare *A. S. Don Carlos de Bourbon*, care se află actualmente la Viena, va sosi în Bucuresci, unde va sta vre-o câteva zile, de unde apoi va merge la Veneția spre a petrece iarna acolo.

**

Domnișoara Agata Bârsescu joci actualmente la Burgteatru.

**

„Românului“ i se scrie din Galați, că mișcarea portului din acel oraș este foarte animată. Se fac vânzări multe și cu prețuri avantajoase. S'au vândut pentru Londra și Marsilia 60,000 hectolitri de grâu, cu preț de 15 fr. hectolitru. De asemenea și la bursă se află o mare animațiune.

**

Guvernul românii va trimite vre-o doi ofițeri în Caucaș, pentru a face o nouă cumpărare de cai, necesari armatei.

**

Din Cernăuți se scrie, că într-o casarmă de acolo s'a întâmplat un omor neîndatinat până acum. Corporalul Mircuța dela regimentul 41, care de multă vreme avea gândul să se sinucidă pentru o fată, pe care o iubea fără de a fi iubit, a lăsat pe un recrut să i tintească plumbul din pușcă în piept. Recrutul, poște și prost din firea lui, s'a temut mai mult de pedeapsa neascultății, ca subordonat, decât de crimă, și așa când i-a dat corporalul pușca în mână și i-a dist: „tintese în peptu la mine și da focu“, recrutul a dat într-adevăr focu. Corporalul a rămas mort pe loc.

**

Precum am comunicat, Sâmbătă în 3 Noemvrie n. orchestra diletanților din Brașov (constatătoare din 60 de persoane), unită cu societatea filarmonică, va da în sala hotelului Nr. 1, sub conducerea directorului de muzică dl. A. Brändner, pentru serbarea jubileului de 10 ani, un concert urmat de dansuri. Programul e: 1) *Cherubini*: uvertură la opera „Abencerații“ (orchestra), 2) *Beriot*: I concert pentru violină cu acompaniarea orchestrei (Alfred Lorenz), 3) *Gluck*: Gavotte din opera „Ifigenia în Aulida“ (orchestra), 4) *Reinecke*: preludiul la actul 5 din opera „Regele Manfred“ (orchestra), 5) *Haydn*: simfonia Nr. 11 în G-dur (simfonia militară), a) Adagio și Allegro, b) Allegretto, c) Menuetto Moderato, d) Finale Presto. Urmază apoi dansul.

Maghiarii și Austriacii.

Subtitlul acesta, „Koloșvár“, într'un articol de fond, vorbind despre prerogativele dualismului, dice că ambele state, ale monarchiei austro-maghiare, trag folose mari din dualism, se deservă și se consolidează înăuntru, și în afară și-au câștigat o putere multă mai mare decum au avut înainte de dualism. Formațiunea și consolidarea acestor state a cauzat ce-i drept mari confuzii financiare, avându a se lupta aproape continuu cu gândurile deficițului; acum însă au început pe încetul a se scuti și din aceste incurțări financiare. O singură bătă mai are monarchia austro-ungară, anume *cesiunea naționalităților*. Ce privește pe Ungaria, această cesiune încă nu este așa de periculoasă, căci — dice „Koloșvár“ — „puterea elementului maghiar“, energia guvernului, și mai virtosă energia guvernului Tisza, au despoiat deja unelțiile naționalităților de acel caracter, care ar fi putut eventual să ducă la dizolvarea organizațiunii statului. Abia se poște închipui, că ar mai pute să vină o împrejurare așa de tristă, în urma căreia actuala situațiune politică a Maghiarilor să potă fi răsturnată de vre-o altă rasă aflată în Ungaria, care se uce de sine, sau în unire cu celelalte rase să ia în posesiune frânele guvernării, în detrimentul națiunii ce constituie statul... Aspiratiunile naționali-

tăților nici-odată nu se vor pută validita în măsura, în care acelea sunt plănuite pe față și în ascuns. Cu toate acestea și în Ungaria este împedecată dezvoltarea mai grăbnică prin împrejurarea, că agitatorii tin pe o parte a populațiunii în continuă antipatie față cu uniunea de stat, care este prima condițiune a existenței sale.

Lucrul stă mult mai rău în Austria, unde influința Cehilor nu numai că pune în pericol elementul german, der în parte a și apucat de-asupra Germanilor.

„Se'ntelege“ — continuă „Koloșvár“ — „că în mare parte vina acestei situațiuni o poartă înșiși Germanii. Noi, Maghiarii, cel puțin în ceea ce primesc cesiunea naționalităților, suntem uniți și nedespărțiți, în timp ce Germanii din Austria în fi-care cesiune se dividează în 6—7 partide, care se combat una pe alta, pentru ca Cehii cu atât mai ușor să potă învinge asupra lor“.

In fine „K.-r.“ își exprimă dorința, ca „pe cât de ungerescă este Ungaria, pe atât de nemțescă să fiă Austria“, căci ajungerea la putere a Cehilor li-ar cauza dificultăți Ungurilor, ar da naștere la nouă aspirațiuni din partea naționalităților...

Bietul „Koloșvár“! Nici somnului nu-l va fi mai prinzându.

INCUNOSCINTARE.

Multe și feliurite legături de cunoștință și amiciți mă îndemnă a face cunoscut celor interesaiți de neînsemnata mea personă, că cu 1-a Septemvrie c. v. m'am strămutat la Bucuresci. Mai întâi chemat anume, și în zilele aceste ocupându prin concurs (censură) conform legii catedra de pedagogie la școala normală (mediă) de institutori din locu în mod stabil, m'am așezat de tot aci în Bucuresci. Causa strămutării mele dela Gherla din multă în cercata patrii și dintr'un ceret de activitate, unde eram stimat și iubit de elevii mei, le voi desăfura — cu permisinea dl. Redactor — în „Gazeta“ într'un șir de scrisori, care se vor începe în săptămâna viitoare. Rog pe cunoștii și amicii, cari m'au onorat cu scrisorile lor dela terminul pomenit până aci, a nu mi lua în nume de rău, decât, ca după obicei, nu li-am putut răspunde îndată. Asemenea, decât silite de împrejurări nu m'am putut lua rămas bun dela toți; imi permit a suplini acel obligament pe această cale, trimițându fiăcării în parte și turtura laolaltă frășeseile mele salutări!

Bucuresci, 18/30 Octomvrie 1888.
Strada Armășt Nr. 19.

V. Gr. Borgovanu,
profesor.

Mulțamită publică.

Societatea „Petru Maior“ a primit dela Illustra Dâmnă Elena de Mocioni un dâr de 100 fl.

In numele societății mulțamesc ilustrai Dâmnă pentru această a Ei deosebită atenție.

Rectificare. In raportul societății „Petru Maior“, publicat la sfârșitul anului trecut, s'a strecurat o greșală; s'a spus adecă, că Illustrul dâmnă Alexandru de Mocioni a dărui societății 25 fl.

Corect este: Illustrul Dâmnă Alexandru de Mocioni a dărui 10 fl. Illustrul Dâmnă V. Babeș 5 fl.

Le mulțamim și de astădată pentru aceste ajutoare.

Budapesta, 26 Oct. 1888.

David Terfálga,
v.-pres.

Subscriși în numele senatului școlar gr. cat. din Seplac vin a și exprima cea mai fierbinte mulțamită Onorabilului Comitet de ajutorare cu cărți a elevilor lipsiți cu reședința în Rodna-veche, pentru darul făcut școlii noastre gr. cat., constătoare din 3 legendare de L. Popescu, 11 Abcedare de Brașov și 12 Abcedare de Petri; ceriul răsplatăscă

onorabilului comitet. ostenela luată de bună voe asupra și a fi parte de bucurie, ca să vadă la poporul român fructele acestei labore.

Seplac, la 18 Octomvrie 1888.

Pentru senatul școlar gr. cat.

Ioan Sonea, Maximilian Sifaș,
preot, ca preside alu învățatoru, ca notr alu
senatului școlar.

SCRİ TELEGRAFICE.

Budapesta, 2 Noemvrie. Ministul de honved va prezenta în ședința de mâne a camerei deputaților noul proiect de lege militară.

Viena, 2 Noemvrie. Conte Chotek merge ca ministru plenipotențiar la Dresda, Khevenhüller la Brușela, Revertera ca ambasador pe lângă Vatican.

Bruxella, 2 Noemvrie. Duoele d'Aumale a întemeiat un partid conservator de sine statător îndreptat contra Contelui de Paris. Partida va sprijini republica.

Haaga, 2 Noemvrie. Starea Reginei e serioasă în urma inflamației de gât.

Bucuresci, 2 Noemvrie. Ministul de esterne Carp a declarat, că caracterul politic al cabinetului rămâne absolut neschimbat și că prin noue alegeri nu e periclitat în nici un mod.

DIVERSE.

Spesele de călători ale împăratului german. Diarul din Londra „Truth“, o foia a cărei redacțiune stă în legătură cu persoanele dela curtea berlinesă, dice, că speșele de călători sunt circa 40 mii puncti sterlingi. Bani ce s'au împărțit omenilor de serviciu ai suvernilor, pe cari i-a cercetat, fact o sumă fabuloasă și darurile reprezintă o valoare extraordinară. Impăratul luă din Berlin: 80 inele cu diamante, 150 orduri, 50 ace de piept, 30 de legături de gât cu diamante, 6 săbii splendide, trei fotografii mari de ale sale și de ale familiei în cadre de aur, 30 ceasuri de aur cu lanțuri, 100 de tabacheri și 20 orduri de ale vulturului roșu și negru cu diamante. După ce a cheltuit acestea, împăratul s'a reîntors. La gara din Postdam a fost întâmpinat de împărătesa și de notabilitățile Berlinului.

Cum numără Indianii? Indianii din Guinea au numai patru nume în sistemul lor de socoteli. Ei numără cu mâna și cu degetele. Astfel când ajung la numărul 5, în loc să-l numească cinci, definesc o mână, pentru numărul șese dică o mână și un deget, pentru 7 o mână și 2 degete, în loc de deuce dică două mâni, și când voeșă să dică 20, nu dică patru mâni, ci dică un om. Patruzeci sunt doi omeni și așa mai departe. Este curios, că numărul 46 îl exprimă cu doi omeni, o mână și un deget.

Invențiune miraculoasă. „Figaro“ din Paris vorbește despre o invențiune, ce decât în adevăr va succede a-o pune în aplicațiune, va produce mari surprinderi. E vorba despre un mecanism cu totul necunoscut până acum, cu ajutorul căruia locomotiva căii ferate va pute perurge pe ôră o distanță de 400 kilometri. Acestă neasemnată invențiune va face posibilă călătoria din Paris la Petersburg în timp de 8 césuri.

Cartofi copii prin miracol. In Franca a cădută trăsnetul pe o plantațiune de cartofi. Multe din cuburi au fost distruse, înse se dice, că cartofii au fost prăjiți astfel, încât erau foarte delicioși la mâncare.

Precauțiune. Intr-o cărciumă sătescă din Transilvania stau scrise următoarele

pe o tablă, pusă astfel pe un părete alu chinei, înău tot se o vadă: „Dacă s'ar da ôpeții la parială, și rog frumost să nu folosescă mesele și scaunele pentru îmblățitură, căci mi-le rup. Acolo jos sub vatră sunt bătădoce de făguri tăiate anume“.

ULTIME SCRİ.

Petersburg, 1 Noemvrie. Șcirea privitoare la înțelegerea ce s'ar fi făcută între Italia, Austria și Angliera în cesiunea reunoseceri principelui Ferdinand de suveran alu Bulgariei produce o foarte mare agitațiune. Presa e unanimă în a cere o acțiune diplomatică energetică, pentru a arăta Europei, că Rusia este decisă a face din cesiunea bulgară un *casus belli*.

NECROLOG.

Subscriși în numele lor, alu numărul roșilor consăngen și amicii, cu inima frântă de durere aduc la cunosctă durerosa sciore, că prea iubita mamă, soră, sócră, bunică, cumnată etc.

Doamna Maria Popa născ. Neagoe,

după o bătă grea și îndelungată, împărțită fiind cu s. sacraminte ale murtărilor, și-a dat nobilită seu suflet în mâinile Creatorului Mercur în 31 Octomvrie n. a. c. la 6 ore seara în alu 61-lea an alu vieții. Rămăștele pământesci ale scumpe decedate se vor așeză spre odihna eternă Vineri la 2 Noemvrie n. a. c. la 3 ore după ameză în criptă familiară din cimetarul gr. cat. din loc. Fia-i țerina ușor și memoria neuitată!

Blașu, 1 Noemvrie n. 1888. Alexandru Neagoe, Dî. Ioan Neagoe, frăț. Véd. Francisca Barit născ. Neagoe, Emilia Albini născ. Neagoe, suror. Aurel Popa, Drd. Alexandu Popa, fi. Véd. Georgina Lupan născ. Popa, Matilda Nistor născ. Popa, fiice. Iuliu Nistor ginere. Vasiliu Albini, cumnat. Elena Neagoe născ. Reichenberger, Veturia Neagoe născ. Roman, cumnată. Alexandra și Cornelia Lupan, Maria A. Nistor, nepôte.

Cursul pietei Brașov

din 31 Octomvrie st. n. 1888.

Banote românesce	Cump.	9.88	Vënd.	9.8
Argint românesc	"	9.80	"	9.8
Napoleon-d'or	"	9.59	"	9.6
Lire tărtesc	"	10.90	"	10.95
Imperial	"	9.90	"	9.95
Galbini	"	5.70	"	5.7
Scris. fonce. „Albina“	"	101.—	"	—
" " " „50/“	"	98.—	"	98.50
Ruble rusece	"	126.—	"	127.—
Discontul	"	6 1/2—8 1/2	"	pe an.

Cursul la bursa de Viena

din 31 Octomvrie st. n. 1888.

Renta de aur 4%	101.70
Renta de hârtă 5%	92.70
Imprumutul căilor ferate ungare	144.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare (1-ma emisiune)	98.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare (2-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare (3-a emisiune)	116.50
Bonuri rurale ungare	105.—
Bonuri cu clasa de sortare	105.—
Bonuri rurale Banăta-Timiso	104.40
Bonuri cu cl. de sortare	104.40
Bonuri rurale transilvane	104.50
Bonuri orpato-slavone	104.—
Despăgubirea pentru dijma de vin unguresc	99.50
Imprumutul cu premiul unguresc	130.75
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	122.80
Renta de hârtă austriacă	82.25
Renta de argint austriacă	82.60
Renta de aur austriacă	109.80
Losuri din 1860	140.25
Acțiunile băncei austro-ungare	371.—
Acțiunile băncei de credit ungar	305.75
Acțiunile băncei de credit austr.	—
Galben împătesc	5.71
Napoleon-d'or	9.62
Mărci 100 imp. germane	59.4
Londra 10 Livres sterlinge	12.02

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ a 5 cr. se potă cumpăra în țutungaria I. Gross, in librăria Niculae Ciurcu și Adolf Albrecht.

Editor și Redactor responsabil:
Dr. Aurel Muresianu.

Locu de villă de ocaziune.

O oră departe de Predeală, în imediată apropiere de Braşov, optu minute pe jos dela gară

ESTE DE VĒNDARE UNŪ LOCŪ DE VILLĂ LA NOU

în o coloniă de ville în o splendidă pădure de brađi, la o apă curgătoare şi sorgintă feruginosă. A se adresa în Braşov la d-lu notarū publicu Petru Nemeşu, séu în Bucuresci la d-na Sofia Dunca, strada Piaţa Amsei Nru 3, séu la Pesta la d-na Constantia de Dunca-Schian, 13. Grünbaumgasse.

Avisu d-lorū abonati!

Rugăm pe d-nii abonati că la reînnoirea prenumeraţiunei să binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postalū şi numerii de pe fasia sub care au primitu diarulū nostru până acuma.

Domnii, ce se abonează din nou, să binevoiască a scrie adresa lămuritū şi să arate şi posta ultimă.

Totodată facem cunoscutū tuturorū D-lorū abonati, că mai avem din anii trecuţi numerii pentru complectarea colecţiunilor „Gazetei”, precum şi câteva întregi colecţiuni, pentru cari se potū adresa la subsemnata Administraţiune în casu de trebuinţă.

Administraţ. „Gaz. Trans.”

Sosirea şi plecarea trenurilor şi postelorū în Braşov.

I. Plecarea trenurilor:

1. Dela Braşov la Pesta:

Trenul de persoane Nr. 307: 7 ore 10 de minute séra.
Trenul mixtu Nr. 315: 4 ore 10 minute dimineaţa.

2. Dela Braşov la Bucuresci:

Trenul acceleratū Nr. 302: 5 ore 37 minute dimineaţa.
Trenul mixtu Nr. 318: 1 ora 55 minute după améđi.

II. Sosirea trenurilor:

1. Dela Pesta la Braşov:

Trenul de persoane Nr. 308: 9 ore 46 minute înainte de améđi.
Trenul mixtu Nr. 316: 9 ore 52 minute séra.

2. Dela Bucuresci la Braşov:

Trenul mixtu Nr. 317: 2 ore 32 minute după améđi.
Trenul acceleratū Nr. 301: 10 ore 12 minute séra.

B. Sosirea postelorū:

- a) Dela Răşnov-Zărnesci-Branu la Braşov: 10 ore înainte de améđi.
b) „ Zărniciu la Braşov: 9 ore a. m.
c) Din Sécuime la Braşov: 6 ore séra.
d) „ Făgăraşu la Braşov: 2 ore dimineaţa.
e) „ Săcele la Braşov: 6 ore 30 minute séra.

A. Plecarea postelorū:

- a) Dela Braşov la Răşnov-Zărnesci-Branu: 12 ore 30 m. după améđi.
b) „ „ „ Zărniciu: 4 ore după améđi.
c) „ „ „ în Sécuime [S. Georgi]: 1 ora 30 minute noptea.
d) „ „ „ la Făgăraşu: 4 ore dimineaţa.
e) „ „ „ la Săcele: 4 ore dimineaţa.

Se deschide abonamentu pre anulū 1888

la

AMICULU FAMILIEI. Diaru beletristicu şi enciclopedicu-literaru — cu ilustraţiuni. — Cursulū XII. — Apare în 1 şi 15 di a lunei în numerii câte de 2—3 côle cu ilustraţiuni frumose; şi publică articlii sociali, poesii, novele, schiţe, piese teatrale ş. a. — mai departe tractează cestiu literare şi sciintifice cu reflexiune la cerinţele vieţii practice; apoi petrece cu atenţiune vieţa socială a Românilor de pretutindenea, precum şi a celorlalte poporaţiuni din patriă şi străinătate; şi prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grijile vieţii; şi preste totū nisuesce a întinde tuturorū indiviđilorū din familiă o petrecere nobilă şi instructivă. — Preţulū de prenumeraţiune pre anulū întregū e 4 fl., pentru România şi străinătate 10 franci—lei, plătibil şi în bilete de bancă ori marce postalī.

PREOTULŪ ROMĀNŪ. Diaru bisericescu, scolarū şi literaru — cu ilustraţiuni. — Cursulū XIV. — Apare în broşuri lunare câte de 2 1/2—3 1/2 côle; şi publică portretele şi biografiile arhieriorū şi preoţilorū mai distinsi, precum şi alte portrete şi ilustraţiuni, — mai departe articlii din sfera tuturorū sciinţelorū teologice şi între aceştia mulţime de predice pre dumineci, serbătorū şi diverse ocaziuni, mai alesu funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice şi sciintifice-literari; şi în urmă totū soiulū de abilităţi diverse şi sciri cu preferinţa celorū din sfera bisericescă, scolară şi literară. — Preţulū de prenumeraţiune pre anulū întregū e 4 fl. — pentru România 10 franci—lei, plătibil şi în bilete de bancă ori marce postalī.

Colectanţii primescū gratisū totū alū patrulea esemplarū.

Numerii de probă se trimitū gratisū ori-cui cere.

A se adresa la „CANCELARIA NEGRUŪ” în Gherla—Sz-ujvár.—Transilvania.

Totū de aci se mai potū procura şi următoarele cărţi din editura proprie:

- Apologie.** Discusiuni filologice şi istorice maghiare privitoare la Romāni, învederite şi rectificate de Dr. Gregoriu Silasi. — Partea I. Paulū Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincal. Preţulū 30 cr.
- Renaşcerea limbii romānesce** în vorbire şi scriere învederită şi apreţiată de Dr. Gregoriu Silasi. (Op complet). Broşura I. II. şi III. Preţulū broş. I. II. câte 40 cr. — Broşura III. 30 cr. Tote trei împreună 1 fl.
- Cuvântări bisericesce la tôte serbătorile de peste anū,** de I. Papiu. Unū volumū de preste 26 côle. Acest opū de cuvântări bisericesce întrece tôte opurile de acestū soiū apărute până acum — avēndū şi o notiţă istoricā la fia-care serbătoare, care arată timpulū introducerii, fazele prim-carū trecutū şi modul cum s'a stabilitū respectiva serbătoare. Preţulū e 2 fl.
- Barbu cobzarului.** Novelă originală de Emilia Lungu. Preţulū 15 cr.
- Puterea amorului.** Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Preţulū 20 cr.
- Idealulū pierdutū.** Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Preţulū 15 cr.
- Opera unui omū de bine.** Novelă originală. — Continuarea novelei: **Idealulū pierdutū** de Paulina C. Z. Rovinaru. Preţulū 15 cr.
- Fântāna dorului.** Novelă populară de Georgiu Simu. Preţulū 10 cr.
- Codreanu craiulū codrului.** Baladă de Georgiu Simu. Preţulū 10 cr.
- Ultimulū Sichastru.** Tradiţiune de Georgiu Simu. Preţulū 10 cr.
- Elū trebuie să se însore.** Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruţu. Preţulū 25 cr.
- Brandă seu Nunta fatală.** Schiţă din emigrarea lui Dragoşu. Novelă istoricā naţională. Preţulū 20 cr.
- Numerii 76 şi 77.** Naraţiune istoricā după Wachsmann, de Ioanū Tanco. Preţulū 80 cr.
- Probitatea în copilăria.** Schiţă din sfera educaţiunei. După Ernest Legouvé. Preţulū 10 cr.
- Hermanū şi Dorotea** după W. de Goethe, traducţiune liberă de Constantinū Morariu. Preţulū 50 cr.
- Ifigenia în Aulida.** Tragedia în 5 acte după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Preţulū 30 cr.
- Ifigenia în Tauria.** Tragedia în 5 acte după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Preţulū 30 cr.
- Petulantulū.** Comedia în 5 acte, după Augustū Kotzebue, tradusă de Ioanū St. Şulţu. Preţulū 30 cr.
- Carmen Sylva.** Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincenţiu Nicorā, prof. gimnas. — Cu portretulū M. S. Regina Romāniei. Preţulū 15 cr.
- Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu.** Unū volumū de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese şi arangiate. Preţulū redusū (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.
- Trandaşri şi vierele,** poesii populare, culese de Ioanū Popū Reteganu. Unū volumū de 14 côle. Preţ. 60 cr.
- Tesaurulū dela Petrosa seu Cloşca cu pui ei de aurū.** Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Preţulū 20 cr.
- Biblioteca Sătenului Romānū.** Cartea I, II, III, IV, cuprindū materii foarte interesante şi amuzante. Preţulū la tôte patru 1 fl. — câte una deosebi 30 cr.
- Biblioteca Familiei.** Cartea I. Cuprinde materii foarte interesante şi amuzante. Preţulū 30 cr.
- Colectă de recepte** din economiă, industriă, comerciu şi chemiă. Preţulū 50 cr.
- Economia pentru scôlele popor. de T. Roşiu.** Ed. II. Preţulū 30 cr.
- Indreptarū teoreticu şi practicū pentru învăţământulū intuitivū** în folosul elevilorū normalī (preparandialī), a învăţătorilorū şi a altorū bărbaţi de scōală, de V. Gr. Borgovanū, profesorū preparandialū. Preţulū unui esemplarū cu porto francatū 1 fl. 80 cr. v. a. În literatura noastră pedagogicā abia aflămū vre-unū opū, întocmitū după lipsele scōlelorū nostre în mēsurā în care este acesta, pentru aceea ilū şi recomandāmū mai alesū directorilorū şi învăţătorilorū ca celorū în prima linia interesati.
- Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Romāni.** De V. Gr. Borgovan. Preţulū 15.
- Manualū de Gramatica limbii romāne** pentru scôlele populare în trei cursuri de Maximū Popū, profesorū la gimnasiulū din Năseudū. — Manualū aprobatū prin ministeriulū de culte şi instrucţiune publicā cu rescriptulū de datū 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Preţulū 30.
- Gramatica limbii romāne** lucrată pe base sintactice de Ioanū Buteanu, prof. gimn. Unū volumū de peste 30 côle. Preţulū 2 fl.
- Manualū de stilisticā** de Ioanū F. Negruţu, profesorū. Opū aprobatū şi din partea ministeriului de culte şi instrucţiune publicā cu rescriptulū de dato 16 Dec. 1885 Nru. 48,518. Partea practicā foarte bogată a acestui op — cuprindēndū compositiuni de totū soiulū de acte obveniente în referinţele vieţii socialī — se pōte întrebunţa cu multū folosū de către preoţi, învăţători şi alţi cărturari romāni. Preţulū 1 fl. 10 cr.
- Nu mē uita.** Colecţiune de vier-surī funebrale, urmate de iertăciuni, epitafīa ş. a. Preţulū 50 cr.
- Carte conducătoare la propunerea calculărei în scōala populară** pentru învăţători şi preparanđi. Broş. I. scrisă de Gavrilū Trifu profesorū preparandialū. Preţulū 80 cr.
- Cele mai eftine cărţi de rugăciuni:**
- Mărgăritarulū sufletului.** Carte bogată de rugăciuni şi cântări bisericesce foarte frumosū ilustrată. Preţulū unui esemplarū broşuratū e 40 cr., legatū 50 cr., legatū în pânză 60 cr., legatū mai finū 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de luxū 1.50—2.50
- Miculū mărgăritarū sufletescū.** Cărticică de rugăciuni şi cântări bisericesce — frumosū ilustrată, pentru pruncii scolarī de ambe secsele. Preţulū unui esemplarū broşuratū e 15 cr., — legatū 22 cr., legatū în pânză 26 cr.
- Cărticică de rugăciuni şi cântări** pentru pruncii scolarī de ambe secsele, Cu mai multe icōne frumose. Preţulū unui esemplarū e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 fl.
- Visulū Prea Sāntei Vergure Maria a Născătoarei de D-đeu** urmatū de mai multe rugăciuni frumose. Cu icōne frumose. Preţulū unui esemplarū speditū franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.
- Epistolia D. N. Isusū Christosū.** Preţulū unui esemplarū legatū şi speditū franco e 15 cr.